

บทคัดย่อรายงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน
เรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
กรณีศึกษา: นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

นายศรวิศ รุ่งสอาด
กลุ่มวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายคือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) 2) เพื่อศึกษากลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ 3) เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน, แบบสัมภาษณ์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน และการทำเล่มรายงานผลการศึกษา, แบบวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 1 - 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นนักเรียนแผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ และเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) 1.1) ผลการสังเกตพบว่า 1) ด้านนักเรียน นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษา, ขาดวินัยในตนเองในการสืบค้นข้อมูล, ขาดทักษะการสืบค้นข้อมูล, การพิจารณาคัดเลือกข้อมูลที่ควรนำมาใช้, ขาดความแม่นยำในเรื่องของการสะกดคำ - การเลือกใช้คำหรือภาษาที่เหมาะสม และทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 2) ด้านครูผู้สอน ครูผู้สอนมีข้อจำกัดในการถ่ายทอดเนื้อหาบางส่วน เนื่องจากความรู้ความเข้าใจเดิมของนักเรียนที่แตกต่างและหลากหลาย 1.2) ผลการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียน พบว่า 1) นักเรียนไม่มีคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กสำหรับใช้ทำงาน (80.00%) 2) สมาชิกในกลุ่มมีเวลาว่างไม่ตรงกัน (76.00%) 3) ขาดความกระตือรือร้น ไม่ตั้งใจทำงาน และ 4) ติดเล่นระหว่างทำงาน (60.00%)

2. กลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ พบว่า วิธีที่สามารถพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจได้ดีที่สุด คือ วิธีการใช้แบบติดตามความก้าวหน้า รองลงมา คือ วิธีการนัดพบนอกเวลาราชการ รองลงมา คือ วิธีการนัดพบนอกเวลาในเวลาราชการ รองลงมา คือ วิธีการสื่อสารส่วนตัว และ วิธีการสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ (Line) เป็นวิธีที่ได้ผลน้อยที่สุด

3. เจตคติของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) พบว่า เจตคติก่อนเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากว่า รายวิชา IS เป็นวิชาที่ทำทลายความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.58$) รองลงมา คือ เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ($\mu = 3.36$) รองลงมา คือ การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาเป็นสิ่งที่ยาก ($\mu = 3.27$) และไม่เห็นด้วยว่า เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ($\mu = 2.42$) เจตคติหลังเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากว่า รายวิชา IS การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาเป็นสิ่งที่ยาก ($\mu = 3.50$) รองลงมา คือ เป็นวิชาที่ทำทลายความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.48$) รองลงมา คือ เป็นวิชาที่ต้องสืบค้นข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ($\mu = 3.45$) และไม่เห็นด้วยว่า เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ($\mu = 2.50$)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) เป็นวิชาที่จัดการเรียนการสอนขึ้นในโรงเรียนมีเข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมอยู่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล และจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) มาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดการเรียนการสอนทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IS ใน 1 ปีการศึกษานั้น จะประกอบด้วย 1) IS 1 การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation), 2) IS 2 การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) และ 3) IS 3 การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) โดยมีความคาดหวังผลงานการศึกษาค้นคว้าที่มีความสอดคล้องกับแผนการเรียนที่นักเรียนศึกษา

ในปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยได้รับพิจารณาให้จัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) กรณีศึกษา: นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
2. เพื่อศึกษากลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษาของนักเรียนตามความสนใจ
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 1 - 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นนักเรียนแผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ และเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนห้องแผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนรายวิชา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 - 2.2 กลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษาของนักเรียนตามความสนใจ
 - 2.3 เจตคติทางการเรียนต่อรายวิชาศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 - 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 80 คาบ

นียมศัพท์เฉพาะ

1. **ปัญหาและอุปสรรค** หมายถึง ข้อขัดข้อง หรือสิ่งที่ไม่ดำเนินไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. **รายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)** หมายถึง วิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) เป็นการค้นคว้าที่ให้อิสระในรูปแบบการวิจัย โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ วิจัยหรือหาคำตอบ และรายงานผลการศึกษารายวิชาของตนเองออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ประกอบด้วยเนื้อหาย่อย 3 วิชา ได้แก่

2.1 IS 1 การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation)

2.2 IS 2 การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation)

2.3 IS 3 การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity)

3. **กลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ** หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินจัดการเรียนการสอน การติดตามความก้าวหน้าในการสืบค้นข้อมูล กระบวนการศึกษาค้นคว้าความรู้ และการจัดทำเล่มรายงานผลการศึกษา ประกอบด้วย 5 วิธี ได้แก่

3.1 การสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ (Line) หมายถึง การพูดคุยสื่อสาร การโต้ตอบร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) ที่ครูผู้สอนได้จัดตั้งกลุ่มไลน์รายวิชาไว้ เพื่อนัดหมาย และปรึกษางาน

3.2 การสื่อสารส่วนตัว หมายถึง การพูดคุยสื่อสาร การโต้ตอบร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนเฉพาะบุคคลผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line Application) หรือ การติดต่อทางเบอร์โทรศัพท์ หรือ อย่างไม่อย่างหนึ่งเพื่อปรึกษางาน

3.3 การใช้แบบติดตามความก้าวหน้า หมายถึง แบบกรอกข้อมูลความก้าวหน้าของการศึกษา, ผลการสืบค้นข้อมูล, ข้อเสนอแนะ และวัน - เวลาที่นัดพบ เพื่อติดตามรายละเอียดในการทำงานตามที่ครูผู้สอนได้เสนอแนะ หรือนัดหมายเพื่อปรึกษางาน โดยในทุกคาบเรียนนักเรียนต้องนำงาน/ข้อมูลมาอธิบายหรือพูดคุยถึงความก้าวหน้าของเรื่องที่นักเรียนศึกษา

3.4 การนัดพบนอกเวลาในเวลาราชการ หมายถึง การนัดพบเพื่อพูดคุยปรึกษางานในคาบเรียนที่นักเรียนว่างจากการเรียน หรือเวลาหลังเลิกเรียน ตั้งแต่เวลา 15.50 น. เป็นต้นไป

3.5 การนัดพบนอกเวลาราชการ หมายถึง การนัดพบเพื่อพูดคุยปรึกษางานในวันเสาร์ หรือ วันอาทิตย์ ตามที่นักเรียนนัดหมายเพื่อนำงาน/ข้อมูลมาพูดคุย/ปรึกษางาน

4. **รายงานผลการศึกษา** หมายถึง เล่มรายงานผลการศึกษาค้นคว้าตามความสนใจของผู้เรียน โดยใช้รูปแบบและหัวข้อตามหลักการเขียนรายงานผลการวิจัย 5 บท

5. **เจตคติ** หมายถึง ระดับความรู้สึกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 แผนการเรียน ศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) โดยนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน และแปลความหมายเจตคติ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.26 – 4.00	การแปลความหมาย	เห็นด้วยอย่างมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.25	การแปลความหมาย	เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	1.76 – 2.50	การแปลความหมาย	ไม่เห็นด้วย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.75	การแปลความหมาย	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

6. แบบวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 ก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัด คือ เพศ

ส่วนที่ 1 แบบวัดเจตคติ (ข้อคำถาม) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ
2. ทราบถึงกลวิธีที่ใช้ในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ
3. ทราบถึงเจตคติของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนในลำดับต่อไป

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)
2. แบบสัมภาษณ์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน และการทำเล่มรายงานผลการศึกษา
3. แบบวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS)

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (IS) ด้วยวิธีสังเกตพฤติกรรม และการสัมภาษณ์ สามารถจำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

1.1) ด้านนักเรียน

1.1.1) นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย ชนิดของตัวแปร, รูปแบบหรือประเภทของการศึกษา (เชิงปริมาณ, เชิงคุณภาพ, การทดลอง) และหลักการเขียนเล่มรายงานผลการศึกษา

1.1.2) นักเรียนขาดวินัยในตนเองในการสืบค้นข้อมูล ทำให้นักเรียนไม่มีข้อมูลหรือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามาพูดคุยเพื่อพัฒนางานตามเรื่องหรือหัวข้อที่นักเรียนสนใจ, ส่งงานล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ และข้อจำกัดด้านเวลาในการเข้าพบปรึกษางาน

1.1.3) นักเรียนขาดทักษะการสืบค้นข้อมูล, การพิจารณาคัดเลือกข้อมูลที่ควรนำมาใช้, ขาดความแม่นยำในเรื่องของการสะกดคำ - การเลือกใช้คำหรือภาษาที่เหมาะสม, ทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ โปรแกรมพื้นฐาน เช่น ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ เวิร์ด (Microsoft Office Word) และ ไมโครซอฟท์ ออฟฟิศ เอ็กเซล (Microsoft Office Excel) ทำให้นักเรียนส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่นัดหมาย และมีความจำเป็นต้องแก้ไขงานหลายครั้ง

1.2) ด้านครูผู้สอน

ครูผู้สอนมีข้อจำกัดในการถ่ายทอดเนื้อหาบางส่วน เนื่องจากความรู้ความเข้าใจเดิมของนักเรียนที่แตกต่างและหลากหลาย ทำให้มีความจำเป็นต้องลดทอนความเข้มข้นของเนื้อหาบางส่วนให้มีความกระชับ เข้าใจได้ง่าย สำหรับเนื้อหาที่มีความเฉพาะเจาะจงเฉพาะกลุ่ม ผู้วิจัยต้องใช้นัดพบเพื่ออธิบายเพิ่มเติมจากคาบเรียน

2) ผลการสัมภาษณ์นักเรียน

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียน และการทำเล่มรายงานผลการศึกษานักเรียนจำนวน 25 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาความถี่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่นักเรียนพบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ไม่มีคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กสำหรับใช้ทำงาน (20, 80.00%) 2) สมาชิกในกลุ่มมีเวลาว่างไม่ตรงกัน (19, 76.00%) 3) ขาดความกระตือรือร้น ไม่ตั้งใจทำงาน และ 4) ติดเล่นระหว่างทำงาน (15, 60.00%)

ตาราง 1 ผลการสัมภาษณ์ปัญหาและอุปสรรคในการเรียน และการทำเล่มรายงานผลการศึกษา (n = 25)

ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรคที่พบ	ความถี่	อันดับ
1	ไม่มีคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กสำหรับใช้ทำงาน	20 (80.00%)	1
2	สมาชิกในกลุ่มมีเวลาว่างไม่ตรงกัน	19 (76.00%)	2
3	ขาดความกระตือรือร้น ไม่ตั้งใจทำงาน	15 (60.00%)	3
4	ติดเล่นระหว่างทำงาน	15 (60.00%)	3
5	ข้อจำกัดในการสืบค้นข้อมูล/มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องน้อย	11 (44.00%)	5
6	ระบุนหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มไม่ชัดเจน/เกี่ยงกันทำงาน	8 (32.00%)	6
7	สมาชิกในกลุ่มมีความคิดเห็นต่างกัน	6 (24.00%)	7
8	ไม่มีเวลาทำงาน/ไม่แบ่งเวลา	5 (20.00%)	8
9	ไม่กล้าพบครูเพื่อปรึกษางาน	3 (12.00%)	9
10	ไม่เข้าใจรูปแบบการทำเล่มรายงานที่ถูกต้อง	3 (12.00%)	9
11	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง ทำให้ต้องแก้ไขงานบ่อย ๆ	2 (8.00%)	11
12	มีภาระงานอื่น	2 (8.00%)	11
13	คิดไม่เป็น ต้องการทำตามคำบอก	1 (4.00%)	13
14	การเดินทางในการไปทำงานกลุ่มบ้านเพื่อน - โรงเรียน	1 (4.00%)	13
15	ไม่ได้สนใจที่จะศึกษา - สืบค้นข้อมูลเรื่องที่จะทำอย่างจริงจัง	1 (4.00%)	13

2. กลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ

จากการศึกษาวิธีการในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ จำนวน 5 วิธี พบว่า วิธีที่สามารถพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจได้ดีที่สุด คือ วิธีการใช้แบบติดตามความก้าวหน้า รองลงมา คือ วิธีการนัดพบนอกเวลาราชการ รองลงมา คือ วิธีการนัดพบนอกเวลาในเวลาราชการ รองลงมา คือ วิธีการสื่อสารส่วนตัว และ วิธีการสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ (Line) เป็นวิธีที่ได้ผลน้อยที่สุด

3. เจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS)

ผู้วิจัยนำแบบวัดเจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) โดยนำไปเก็บกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 33 คน พบว่า

3.1 เจตคติก่อนเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากว่า รายวิชา IS เป็นวิชาที่ทำทหายความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.58$), เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ($\mu = 3.36$), การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งที่ยาก ($\mu = 3.27$) และนักเรียนเห็นด้วยว่า รายวิชา IS เป็นวิชาที่ต้องสืบค้นข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ($\mu = 3.21$), ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีม ($\mu = 3.09$) เป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.03$), มีระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาที่เข้าใจยาก ($\mu = 3.00$) เรียนแล้วทำให้เกิดความเครียด ($\mu = 2.94$), เป็นวิชาที่ให้อิสระในการเลือกหัวข้อหรือตัวแปรที่สนใจศึกษา ($\mu = 2.88$) และนักเรียนไม่เห็นด้วยว่า รายวิชา IS เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ($\mu = 2.42$)

3.2 เจตคติหลังเรียน นักเรียนเห็นด้วยอย่างมากว่า รายวิชา IS การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งที่ยาก ($\mu = 3.50$), เป็นวิชาที่ทำทหายความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.48$), เป็นวิชาที่ต้องสืบค้นข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ($\mu = 3.45$) และนักเรียนเห็นด้วยว่า รายวิชา IS ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีม ($\mu = 3.18$), มีระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาที่เข้าใจยาก ($\mu = 3.18$), เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ($\mu = 3.15$), เรียนแล้วทำให้เกิดความเครียด ($\mu = 3.15$), เป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.09$), เป็นวิชาที่ให้อิสระในการเลือกหัวข้อหรือตัวแปรที่สนใจศึกษา ($\mu = 2.97$) และนักเรียนไม่เห็นด้วยว่า รายวิชา IS เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ($\mu = 2.50$)

ตาราง 2 เจตคติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) (N = 33)

ข้อ	ข้อความ	เจตคติก่อนเรียน		เจตคติหลังเรียน		ผลต่างค่าเฉลี่ย
		μ	การแปลความหมาย	μ	การแปลความหมาย	
1	เป็นวิชาที่ทำทหายความสามารถของนักเรียน	3.58	เห็นด้วยอย่างมาก	3.48	เห็นด้วยอย่างมาก	ต่ำลง
2	เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย	3.36	เห็นด้วยอย่างมาก	3.15	เห็นด้วย	ต่ำลง
3	เรียนแล้วทำให้เกิดความเครียด	2.93	เห็นด้วย	3.15	เห็นด้วย	สูงขึ้น
4	การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาค้นคว้าเป็นสิ่งที่ยาก	3.27	เห็นด้วยอย่างมาก	3.50	เห็นด้วยอย่างมาก	สูงขึ้น
5	ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีม	3.09	เห็นด้วย	3.18	เห็นด้วย	สูงขึ้น
6	เป็นวิชาที่ให้อิสระในการเลือกหัวข้อหรือตัวแปรที่สนใจศึกษา	2.88	เห็นด้วย	2.97	เห็นด้วย	สูงขึ้น
7	เป็นวิชาที่ต้องสืบค้นข้อมูลอยู่ตลอดเวลา	3.21	เห็นด้วย	3.45	เห็นด้วยอย่างมาก	สูงขึ้น
8	มีระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาที่เข้าใจยาก	3.00	เห็นด้วย	3.18	เห็นด้วย	สูงขึ้น
9	เป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ	3.03	เห็นด้วย	3.09	เห็นด้วย	สูงขึ้น
10	เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี	2.42	ไม่เห็นด้วย	2.50	ไม่เห็นด้วย	สูงขึ้น

Pearson Correlation = .21, Reliability = .82

อภิปรายผล

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากการพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ พบว่า มีข้อมูลปัญหาที่มีความคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1.1 ด้านความพร้อมของนักเรียน เรื่อง ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษา ซึ่งจากการสอบถามนักเรียนเพิ่มเติมทราบว่า นักเรียนศึกษาจากครูที่หลากหลาย/ต่างคนกัน และมีการอธิบายหลักการที่เข้มข้นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลจากระดับความสามารถของนักเรียนและวุฒิภาวะของนักเรียนที่ยังไม่พร้อมต่อการเรียนรู้หรือศึกษาถึงกระบวนการ/ระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาที่ถูกต้องลึกซึ้ง จึงอาจทำให้นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่ไม่แม่นยำ

1.2 ด้านทักษะและความสามารถของนักเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดวินัยในการทำงาน ทักษะในการสืบค้นข้อมูล และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะโปรแกรมพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการศึกษาในแต่ละรายวิชา ครูผู้สอนให้ภาระงานในลักษณะของใบงานเป็นส่วนใหญ่ หรืออาจมีบางวิชาที่มอบภาระงานเป็นรูปเล่มรายงานแต่อาจไม่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมกับเล่มรายงานที่นักเรียนจัดทำขึ้น จึงอาจทำให้นักเรียนขาดทักษะดังกล่าว แล้วเกิดเป็นภาวะคั่งชินติดเป็นนิสัย และส่งผลให้นักเรียนมีทักษะดังกล่าวข้างต้นต่ำ

1.3 ด้านความพร้อมในด้านอื่น ๆ จากการสัมภาษณ์นักเรียนทำให้พบว่าปัจจัยที่สำคัญในการศึกษารายวิชา IS อีกหนึ่งปัจจัย คือ เครื่องคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กสำหรับใช้ทำงาน ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า มีนักเรียนกล่าวถึง ถึงร้อยละ 80 จากนักเรียนทั้งหมด ซึ่งจากการสังเกตในเวลาที่นักเรียนทำงานกลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊กเพียงกลุ่มละหนึ่งเครื่องเท่านั้น ทำให้การทำงานกลุ่มมีความล่าช้า ถึงแม้ว่าจะมีนักเรียนบางคนพิมพ์งานในโทรศัพท์ แต่ก็มักประสบปัญหา กล่าวคือ เมื่อนำงานที่พิมพ์ผ่านโทรศัพท์มาเปิดบนเครื่องคอมพิวเตอร์ กลับพบว่างานที่จัดหน้ากระดาษไว้เกิดความคลาดเคลื่อนในการจัดหน้ากระดาษ ทำให้ต้องเสียเวลาในการทำเอกสารเป็นอันมาก

2. กลวิธีในการพัฒนาผลการศึกษานักเรียนตามความสนใจ พบว่า วิธีใช้แบบติดตามความก้าวหน้า เป็นวิธีที่ดีที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนจะต้องรายงานผู้วิจัยทุกครั้งว่างานที่มอบหมาย หรือสิ่งที่นักเรียนจะดำเนินการต่อไปคือสิ่งใด โดยนักเรียนจะต้องทำงานหรือข้อมูลมาพูดคุยทุกคาบเรียน ถึงแม้จะมีบางสัปดาห์ที่ไม่มีนักเรียนนำงานมาปรึกษาหรือพูดคุย แต่นักเรียนก็มีโอกาสได้พัฒนางานมากที่สุด ในขณะที่วิธีการสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ (Line) เป็นวิธีที่ได้ผลน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะงานหรือภาระงานในรายวิชา IS มีความแตกต่างจากรายวิชาอื่น โดยเป็นรายวิชาที่ต้องอาศัยการถามตอบเป็นหลัก และต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ดังนั้น การสื่อสารผ่านกลุ่มไลน์ จึงอาจเป็นวิธีที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อรายวิชาการศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (IS) หลังเรียน พบว่า

3.1 มีข้อความถามจำนวน 2 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำลง คือ 1) วิชา IS เป็นวิชาที่ทำทลายความสามารถของนักเรียน ($\mu = 3.48$) และ 2) เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ($\mu = 3.15$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติต่อรายวิชา IS ที่ดีขึ้น

3.2 มีข้อความถามจำนวน 8 ข้อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น คือ 1) การเขียนเล่มรายงานผลการศึกษาเป็นสิ่งที่ง่าย ($\mu = 3.50$) 2) เป็นวิชาที่ต้องสืบค้นข้อมูลอยู่ตลอดเวลา ($\mu = 3.45$) 3) ต้องอาศัยกระบวนการทำงานเป็นทีม ($\mu = 3.18$) 4) มีระเบียบวิธีการดำเนินการศึกษาที่เข้าใจง่าย ($\mu = 3.18$) 5) เรียนแล้วทำให้เกิดความเครียด ($\mu = 3.15$) 6) เป็นวิชาที่ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.09$) 7) เป็นวิชาที่ให้อิสระในการเลือกหัวข้อหรือตัวแปรที่สนใจศึกษา ($\mu = 2.97$) และ 8) เป็นวิชาที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดี ($\mu = 2.50$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาลดลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบวิธีการศึกษาที่รัดกุมตามหลักทางวิชาการ จึงส่งผลให้เกิดความรู้สึกเครียดและส่งผลต่อเจตคติตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผลการศึกษานี้เป็นการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แผนการเรียนศิลปะ - อังกฤษ ซึ่งเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอน จำนวน 1 ห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้น ควรระมัดระวังในการนำผลการศึกษาไปใช้อ้างอิง

1.2 ในการเลือกหัวข้อหรือประเด็นที่สนใจของนักเรียนนั้น โรงเรียนมีความคาดหวังผลงานการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับแผนการเรียนที่นักเรียนศึกษา จึงทำให้นักวิจัยต้องพิจารณาความสอดคล้องของหัวข้อและแผนการเรียนที่ต้องมีความสัมพันธ์กันตามความคาดหวังของโรงเรียน ดังนั้น จึงอาจทำให้มีผลต่อเจตคติของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 อาจมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IS ในระดับชั้นอื่นหรือแผนการเรียนที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูล/สารสนเทศ/ผลการวิจัย อันจะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IS ที่มีคุณภาพสูงขึ้น

2.2 อาจมีการศึกษาหรือพัฒนาสื่อการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนรายงานผลการศึกษาเชิงวิชาการ/รายงานการศึกษา 5 บท ที่สามารถเข้าใจง่าย เหมาะสมกับช่วงอายุ/วัยของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นที่มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชา IS

บรรณานุกรม

ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2542). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

----- (2543). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สุวิมล ตีรกาพันธ์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2556). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 11 (ปรับปรุงใหม่).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2555). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.